

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4887/2022

Καθεστώς Ενίσχυσης Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022 «Επιχειρηματικότητα 360»

Σκοπός

Στο παρόν καθεστώς μπορούν να υπαχθούν τα επενδυτικά σχέδια όλων των κατηγοριών, δηλαδή όλων των τομέων της οικονομίας, με εξαίρεση αυτά που εμπίπτουν στα καθεστώτα ενισχύσεων της αγροδιατροφής – πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων – αλιείας, της μεταποίησης – εφοδιαστικής αλυσίδας, της ενίσχυσης τουριστικών επενδύσεων και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2022 ανέρχεται σε **€150.000.000** ευρώ, εκ των οποίων €75.000.000 αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Τα λοιπά €75.000.000 αφορούν τα λοιπά είδη ενισχύσεων (επιχορήγηση, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης).

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των ενισχύσεων, που χορηγούνται με βάση το παρόν καθεστώς είναι οι φορείς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική Επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α. Εμπορική εταιρεία,

β. Συνεταιρισμός,

γ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.),

δ. κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα,

ε. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:

- δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
- δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 25.

Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε:

- α. δημιουργία νέας μονάδας
- β. επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας
- γ. διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί
- δ. θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Για την υπαγωγή στο καθεστώς απαιτείται η κάλυψη του ελάχιστου ύψους του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, ως εξής:

- α. Min ποσό επιλέξιμου Π/Υ για μεγάλες επιχειρήσεις: €1.000.000,
- β. Min ποσό επιλέξιμου Π/Υ για μεσαίες επιχειρήσεις: €500.000,
- γ. Min ποσό επιλέξιμου Π/Υ για μικρές επιχειρήσεις: €250.000,
- δ. Min ποσό επιλέξιμου Π/Υ για πολύ μικρές επιχειρήσεις: €100.000,
- ε. Min ποσό επιλέξιμου Π/Υ για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.): €50.000 ευρώ.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς δύναται να ενισχυθούν, μεμονωμένα ή συνδυαστικά, με τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- **Φορολογική απαλλαγή:** συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.
- **Επιχορήγηση:** συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.
- **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης:** συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησής τους και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η καταβολή της επιδότησης της

χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), χρονικά δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης

- **Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης:** συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο με την προϋπόθεση ότι δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση.

Το ποσοστό ενίσχυσης καθορίζεται από την κατηγορία της κάθε δαπάνης. Συγκεκριμένα:

I. Δαπάνες εντός περιφερειακών ενισχύσεων: ενισχύονται σύμφωνα με τα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) ως εξής:

Είδος ενίσχυσης	Επιχορήγηση	Φορολογική απαλλαγή	Επιδότηση leasing	Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης
Μέγεθος επιχ/σης				
Μικρές & πολύ μικρές	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.
Μεγάλες & Μεσαίες	Όχι	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.

Για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις στο 55%, για τις μεσαίες επιχειρήσεις στο 65% και για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στο 75%.

Αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης, που φτάνουν έως και το 100% του Χ.Π.Ε., δικαιούνται τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε ειδικές περιοχές όπως νησιά με πληθυσμό < των 3.100 κατοίκων, ορεινές περιοχές, περιοχές σε απόσταση < 30 km από τα σύνορα, Ζώνες Απολιγνιτοποίησης κ.α.

II. Δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων: ενισχύονται με αυτοτελή ποσοστά αναλόγως του είδους τους και του άρθρου του κανονιστικού πλαισίου στο οποίο υπάγονται.

Μέγιστα ποσά ενίσχυσης:

1. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλεται από **πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις** δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία εκατομμύρια ευρώ (3.000.000€) για όλα τα είδη ενισχύσεων
2. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλεται από **μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις** δεν μπορεί να υπερβεί: i) τα τρία εκατομμύρια ευρώ (3.000.000€) για τις ενισχύσεις της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, καθώς και της επιχορήγησης σε περίπτωση που τη δικαιούνται και ii) τα πέντε εκατομμύρια ευρώ (5.000.000€) για την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής.
3. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο που αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες **εκτός περιφερειακών ενισχύσεων** δεν μπορεί να υπερβεί τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000,00) ευρώ, υπολογιζόμενου εντός των ορίων των περιπτώσεων 1 και 2.

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες που ενισχύονται στα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος του **Αναπτυξιακού Νόμου** είναι οι ακόλουθες:

1. Επιλέξιμες δαπάνες Περιφερειακών ενισχύσεων:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

- i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
- ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
- iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων,

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπερ. βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της παρ. β του άρθρου 25,

ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,

iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.

Για τις ΜμΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περ. α' ή/και β' ανωτέρω και με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει καθαρή αύξηση των ΕΜΕ σε σύγκριση με το 12μηνο που προηγούνταν της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης.

Επιπλέον, η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, και γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης διατηρείται στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη εγκατάσταση για περίοδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών για μεγάλες, τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) τουλάχιστον ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της

2. Επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών ενισχύσεων:

- a) Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ
- b) Δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων

- c) Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων
- d) Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση
- e) Δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις
- f) Δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 17 του Γ.Α.Κ.

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων είναι η **09/01/2023**. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η **10/05/2023**.

Η υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://opsan.mindev.gov.gr>).

Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής.

